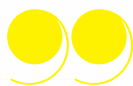

در مدارس اونروا بچه‌های فلسطینی اجازه حمل پرچم کشورشان و حتی اسم فلسطین را ندارند. نه چیزی از تاریخ فلسطین می‌آموزند و نه جغرافیای آن، چه کسی به آنها یاد می‌دهد؟ بدون شک خانواده و بخصوص مادران‌شان!

«خط سوم» از غزه می‌گوید

بررسی برنامه تلویزیونی خط سوم از نقش خانواده‌وزنان در مقاومت

فاطمه امی

کارشناس ارشد حقوق خانواده دانشگاه شهید بهشتی

دنیای امروز، دنیای رسانه‌هاست. هر رسانه‌ای که روایتش خواننده و دیده شود، برنده خواهد شد و تمام دنیا نیز همان را باور خواهند کرد. در این بین، نسخه واقعی و اصلی برخی روایت‌ها در میان همه رسانه‌های غربی گم و گور می‌شود. بخشی از جنگ غزه در رسانه در حال وقوع است. به همین دلیل است که این روزها همه دست به دست هم داده‌اند و هر شخص در اندازه توان و امکان خود در حال روایت است.

غزه و جنایات صهیونیست‌ها از روز نخست درگیری‌ها تیتر یک روزنامه‌ها و موضوع اصلی بسیاری از برنامه‌های تلویزیونی شده است. برنامه خط سوم هم از این موضوع مستثنی نبوده و در فصل دوم خود که مصادف با جنایات اخیر اسرائیل شده، هر شب با کارشناسان مختلف به بررسی ابعاد جنگ غزه می‌پردازد. محور اصلی این برنامه زنان، موضوعات، مشکلات و نقش آنها در مقاومت فلسطین است و با شعار زن، زندگی، مقاومت می‌خواهد روایتی جدید از زنان مقاومت ارائه دهد.

خط سوم در شب‌های گذشته در چند محور اصلی مسائل و تحولات جنگ غزه را پوشش داد. از گفت‌وگو با محمد اصغری که از منظر تاریخی تمام وقایع و تحولات را برای مخاطب بررسی و یادآوری می‌کند تا پوشش تجمع‌ها و ارتباط با خبرنگاران مطلع در مرز.

ضعف نهادهای فرهنگی

یکی از موضوعاتی که در شب‌های اخیر در خط سوم مطرح شد، ضعف روایت از فلسطین با وجود دغدغه‌های مردمی است. سهیل کریمی، مستندساز و الهام عابدینی، کارشناس مسائل بین‌المللی به صورت حضوری و حانیه قاسمیان، روزنامه‌نگار، نیز از لبنان به صورت مجازی همراه برنامه شد. کریمی از خلأ روایت گفت. او معتقد بود هر فرد فلسطینی راوی قصه‌های بسیاری است اما ما در زمینه روایت این قصه‌ها ضعیف عمل کرده‌ایم و نمونه عینی از آن نمی‌بینیم. مهاجران فلسطینی در لبنان همه از نزدیک شاهد جنایات اسرائیل بودند اما کسی روایت آنها را به گوش جهان نمی‌رساند.

وی علت این کم‌کاری‌ها را ضعف نهادها و سازمان‌های فرهنگی می‌داند. او می‌گوید: «ما بچه‌های انقلابی بسیاری داریم که دغدغه و آرمان فلسطین را دارند. گاهی رئیس این نهادها نمی‌تواند از دغدغه این جوانان استفاده کند. خروجی مسئول همان بیانی است که به بالادستی خود ارائه می‌کند و خروجی میدانی که ما انتظار داریم محقق نمی‌شود.»

درواقع به نظر می‌رسد با وجود اینکه سال‌ها دغدغه فلسطین در عموم مردم وجود دارد اما هنوز برنامه و طرح دقیقی برای روایت از این آرمان نداریم. کریمی به برخی افراد رسانه‌ای اشاره می‌کند که هیچانی و غیرمنطقی با موضوع برخورد می‌کنند. به طور مثال درخواست رفتن به مناطق جنگی را دارند اما هدف و طرحی ندارند. همچنین او از این مسأله گلّه داشت که افراد حرفه‌ای با وجود داشتن پاسپورت خبرنگاری و امکان حضور در فلسطین اشغالی، اما به دلایل امنیتی نمی‌توانند با خیال راحت بروند برگردند. آسیب این موضوع این است که وقتی از نزدیک نتوانیم ببینیم، نمی‌توانیم بد رستی تحلیل و روایت واقعی کنیم.

شیرین ابوعاقله، الگوی خبرنگاران زن

الهام عابدینی نیز با خط سوم همراه شد تا از تحولات جدید غزه خبر دهد و در کنار آن از رسالت شهیده شیرین ابوعاقله، خبرنگاری که توسط اسرائیل به شهادت رسید، بگوید. او معتقد است در جنگ و حملات اخیر اسرائیل، چندین خبرنگار به شهادت رسیدند اما آنچه باعث شد تا ابوعاقله پیش‌تر از آنها تبدیل به الگو شود، زن بودن اوست و به همین دلیل جنس روایت‌ها و حس و حال آن متفاوت بود. ما این تصویرزن خبرنگار را در میدان

جنگ کم می‌بینیم. در حالی که ما به این روایت‌زنانه خبرنگاران احتیاج داریم. خبرنگاری که با ظرافت در قالب خانواده و با همذات‌پنداری بتواند وقایع را به گوش جهانیان برساند.

عابدینی می‌گوید: «ما اگر می‌خواهیم یک تصویر واقعی از غزه به مخاطب بدیم، نیاز به روایت‌های مختلف و خبرنگاران خانم و آقا داریم. خبرنگار خانم به دلیل اینکه زنان و مادران بنیان خانواده هستند، باید از چیزهای بیشتری بگذرند تا در میدان حاضر شوند و این احساس مخاطب را تغییر می‌دهد.»

امید، رمز پیروزی

شاید بتوان گفت یکی از سخت‌ترین کارها در جنگ آن‌هم جنگی نابرابر از جهت تسلیحات و قدرت نظامی، حفظ روحیه و امید است. زینب شریعتمدار که میهمان دیگری در برنامه خط سوم است از نقش زنان در حفظ امید فلسطینیان می‌گوید. زنان مقاومت با آنکه می‌دانند دور از ذهن نیست اگر روزی جنازه فرزند را به آغوش بگیرند اما می‌دانند که فرزند بیشتر مقاومت بیشتر را حفظ می‌کند و با این امید که روزی به سرزمین خود برمی‌گردند همسر، پسر و برادران خود را تشویق به ادامه مقاومت می‌کنند و نه تنها مانعی بر سر راه نمی‌شوند بلکه با امیددهی به خانواده خود این مسیر را همواره روشن نگه می‌دارند.

زنان، هویت‌سازان فلسطین

حانیه قاسمیان نیز از نقش مادران در حفظ هویت فلسطینی می‌گوید، او معتقد است زنان در تمام شئون زندگی مقاومت حضور جدی و پررنگ دارند و یکی از مهم‌ترین آنها را نقش تربیتی آنها می‌شمارد. «در مدارس اونروا بچه‌های فلسطینی اجازه حمل پرچم کشورشان و حتی اسم فلسطین را ندارند. نه چیزی از تاریخ فلسطین می‌آموزند و نه جغرافیای آن، چه کسی به آنها یاد می‌دهد؟ بدون شک خانواده و بخصوص مادران‌شان!»

مسیر مقاومت برای خط سوم

برنامه خط سوم بهانه است؛ این روزها در تمام عکس‌ها و فیلم‌ها می‌توان مقاومتی را که در بسترو زیر سایه خانواده‌های فلسطینی ریشه دوانده دید و از آن الگو گرفت. کودکان فلسطینی با آرمان ظلم‌ستیزی و نابودکردن اسرائیل متولد شده و بزرگ می‌شوند. این روزها مادران فلسطینی خود راوی داستان کودکان‌شان هستند و در این واقعیت‌ها دست تنها هستند؛ در دنیایی که والت دیزنی‌ها به بهانه کودکان، ماشین خلق پول می‌شوند و با همان سرمایه بمب بر سر کودکان می‌ریزند. چشم انتظاریم تا حرکت برنامه خط سوم و امثال آن در صدا و سیما، در شرایط بحرانی کنونی با برنامه‌ای منسجم‌تر بتواند راوی خانواده‌های فلسطینی و شرایط‌شان شود.

هر فرد فلسطینی راوی قصه‌های بسیاری است اما ما در زمینه روایت این قصه‌ها ضعیف عمل کرده‌ایم و نمونه عینی از آن نمی‌بینیم. مهاجران فلسطینی در لبنان همه از نزدیک شاهد جنایات اسرائیل بودند اما کسی روایت آنها را به گوش جهان نمی‌رساند. وی علت این کم‌کاری‌ها را ضعف نهادها و سازمان‌های فرهنگی می‌داند

